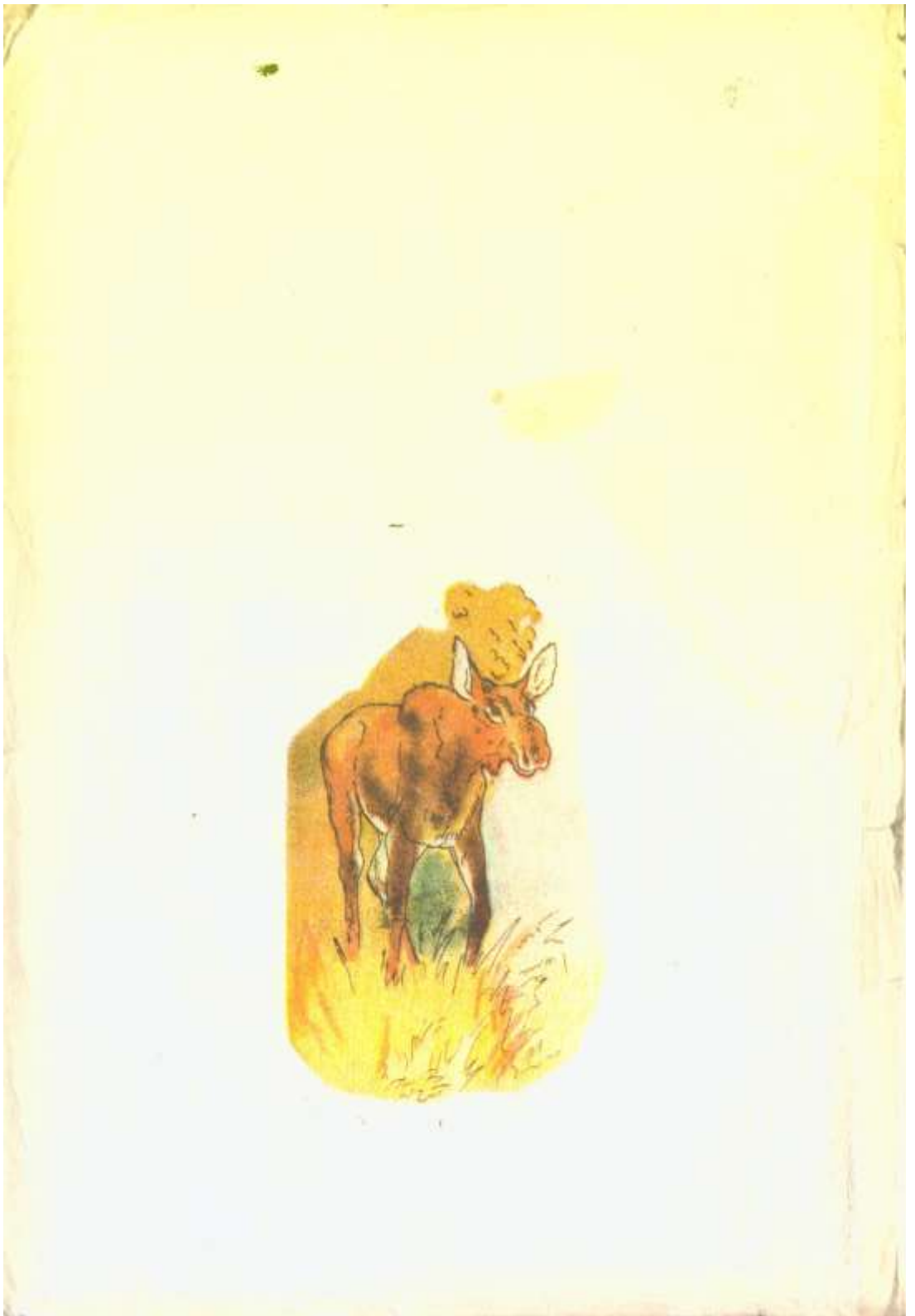
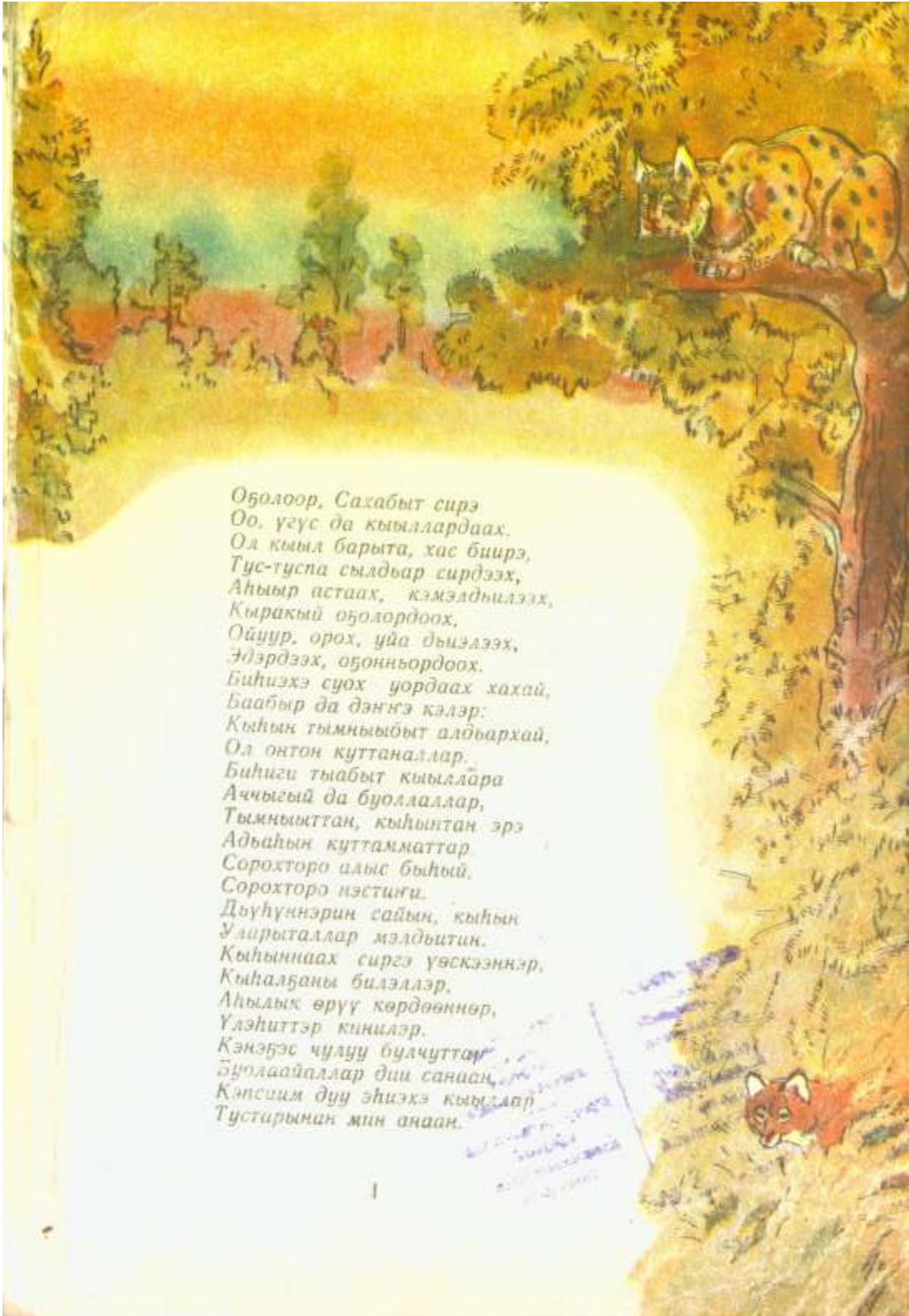

ИННОКЕНТИЙ ЭРТЮКОВ

КЫЫЛЛАР

Оболоор, Сахабыт сирэ
Оо, үгүс да кыллалардаах.
Ол кыыл барыта, хас биирэ,
Тус-тусна сылдыар сирдээх,
Аһыыр астаах, кэмэдьилээх,
Кыракый оболордоох,
Ойуур, орох, уһа дьыллээх,
Эдэрдээх, обонньордоох.
Биһиэхэ суох уордаах хахай,
Баабыр да дэннэ кэлэр:
Кыһын тымныыбыт алдьархай,
Ол онтон куттаналлар,
Биһиги тыабыт кыыллара
Ачыгыһы да буоллаллар,
Тымныысттан, кыһынтан эрэ
Адьаһын куттамматтар
Сорохторо аһыс быһый,
Сорохторо нэстиги.
Дьуһуннэрин сайын, кыһын
Уларыталлар мэлдьитин.
Кыһыннаах сиргэ үөскээннэр,
Кыһалҕаны билээлэр,
Аһылык өрүү көрдөөннөр,
Үлэһиттэр кинилэр.
Кэмэбэс чулуу булчуттар,
Буолаайаллар дии санаан,
Кэпсэим дуу эһиэхэ кыыллар
Тустарынан мин анаан.

САҢЫЛ

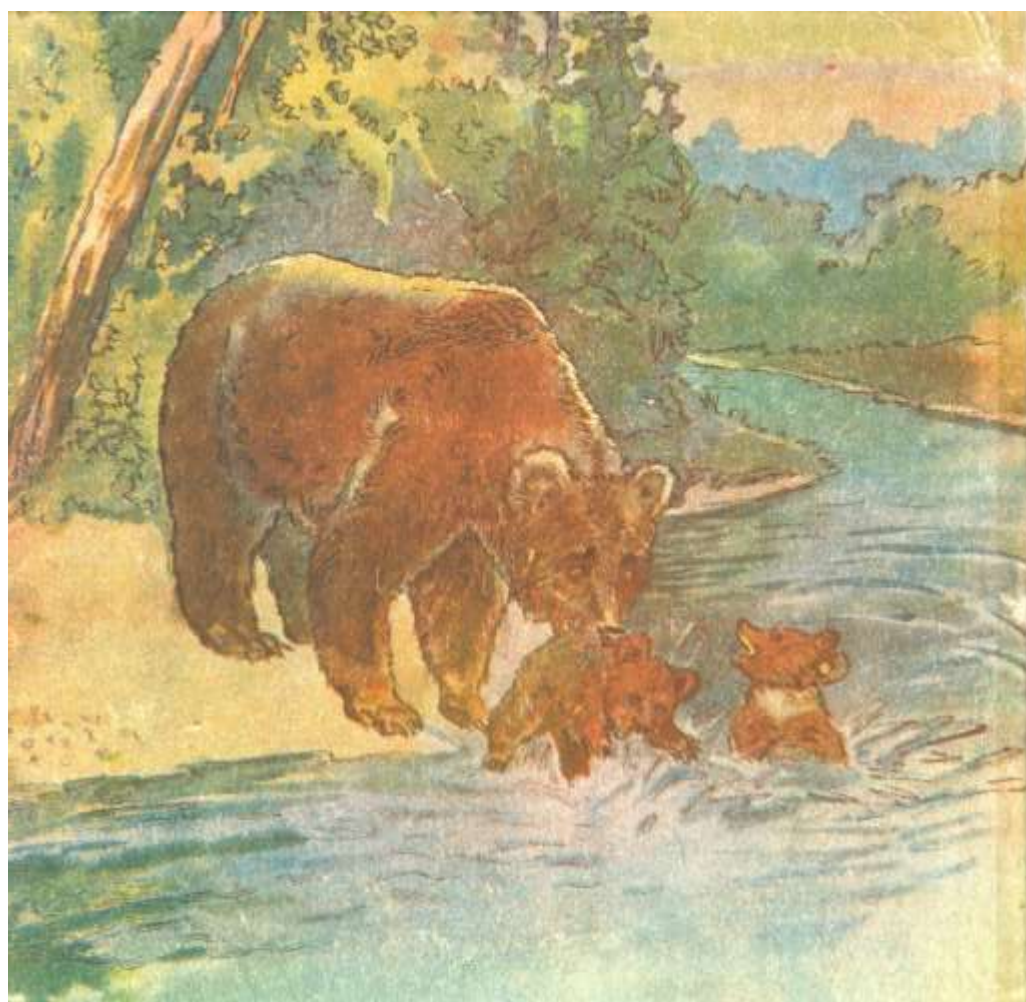
Сама

Тула өттүбүн көрүнэбин,
Туохтан эрэ дыксинэбин,
Ойуур тыалары кэрийэбин,
Оннук аһыыр булунабын.
Сатабыллаах киһибин —
Саһылыкаан мэйиибин.

ТУРТАСТАР

Нинилэр нулун сабалар,
Сэргэхтэр, быһыйдар,
Үргэн киэнник ойуолуулар,
Тохтоон иһиллиллэр.
Тохтооннор көрөн турдулар
Туртастар барахсаттар,
Онтон дьэ күүскэ ойдулар,
Иннибэттэр оттон-мастан.

ЭБЭ

Энэ сууйар оболорун—
Мэниктээн киртийбиттэр,
Дьабах сирэй, хоруо мурун,
Дьаабы дьоннор эбиттэр.
Оболоро—аһайдар
Суунуохтарын баҕарбаттар.

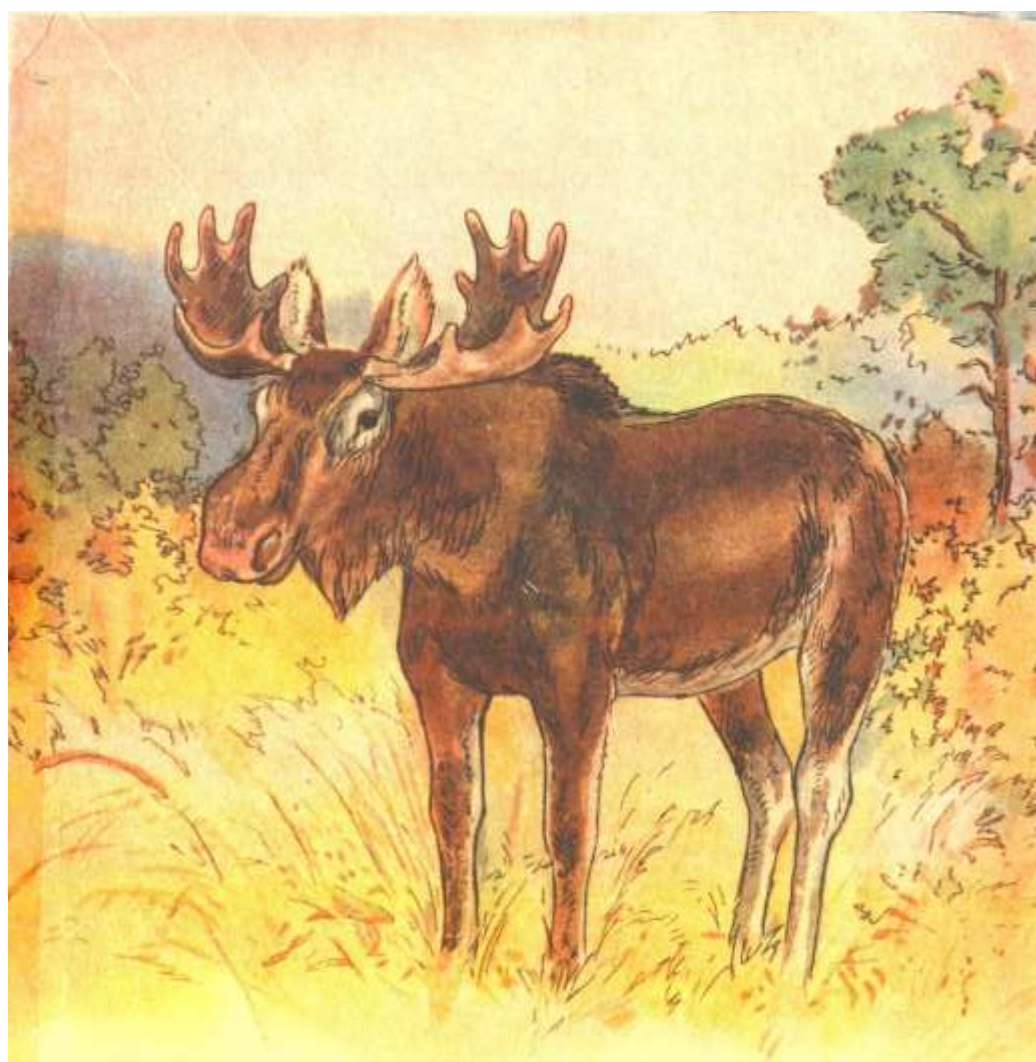
БУОБАХ

Ойуолууру эрэ сатыыбын,
Ончу сатаан хаампаппын,
Олооччута да суох буолларбын,
Онньоччу үктэнэбин.
Нурун тыаба дьиэлээхпин.
Нуттана суох нуобахпын.

БОРО

Сиехпин-аһыахпын бабараммын
Сиксиллэ сиелэн иһэбин,
Тугу булан, ханна бараммын
Бүгүн үссэнэ түһэбин.
Субуруйар сур бөрөбүн,
Уна-хангас туой нөрөбүн.

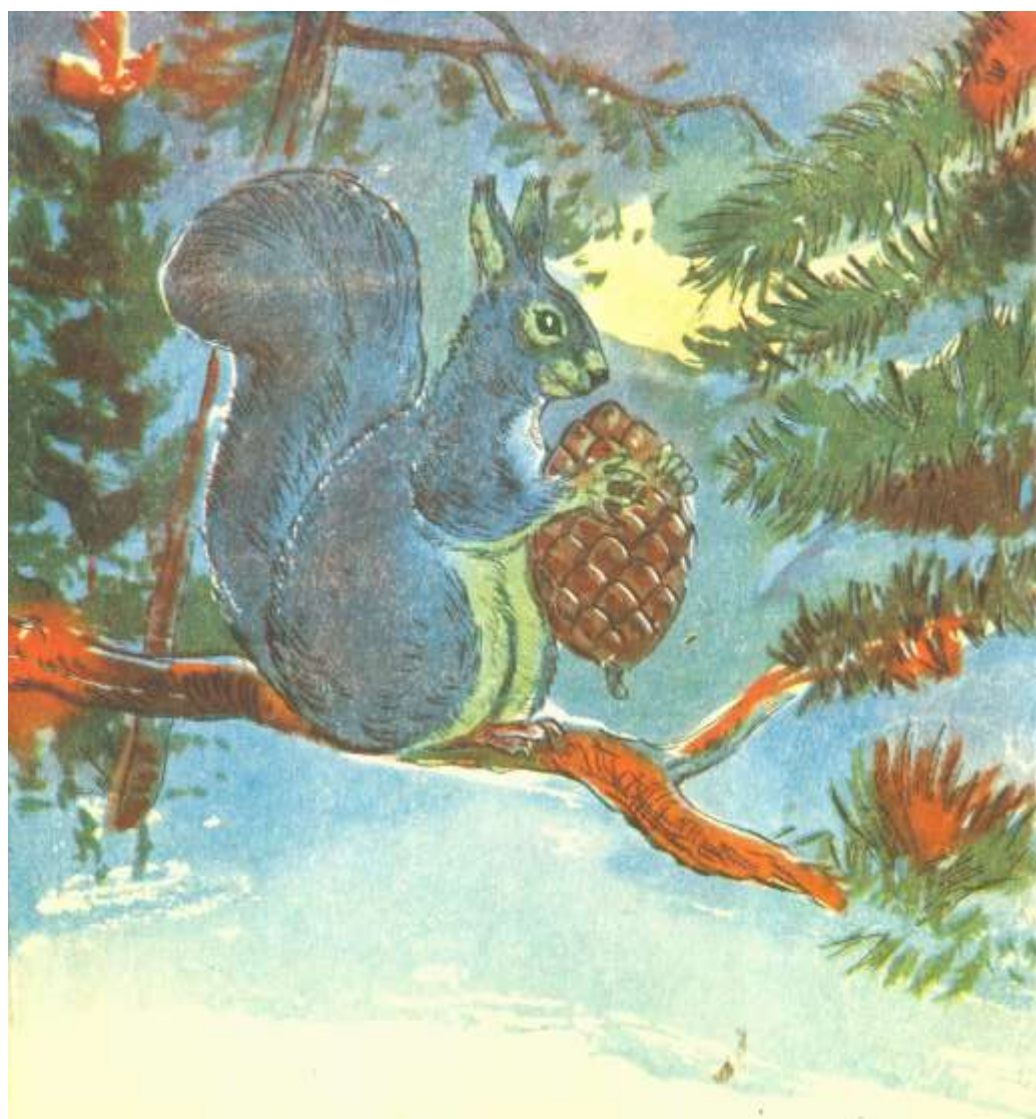
ТАЙАХ

Ууна сылдыр улахан
Ураа-ланкыр муостаах,
Нилбин-сэмэй, улахан,
Нини баһаам нүүстээх.
Нини аата—тайах,
Бачыынката—туйах.

КЫРЫНААС

Кырынаас сүүрэн иһэн
Кыра нүүдээби көрдө,
Оробун аанын ааһан
Олороруттан үөрдэ
Уонна хабан ылла да
Оонньуу-күлэ ыстанна.

ТИИНГ

Тииттэн тиикнэ чэрэнэлиир
Тиинг тобо бачча үөрдэ?..
„Эриэхэ манна элбэх“,—диир.
Эргичингнии олоордо.

БЭДЭР

Нырларга адьырбабын,
Улахантан нуттанабын,
Хахай чугас аймабабын,
Хаанга-сиингэ бабарабын.
Бэйбэрийэ сизлээхтибин,
Бэдэр мэйии диэннэрэбин.

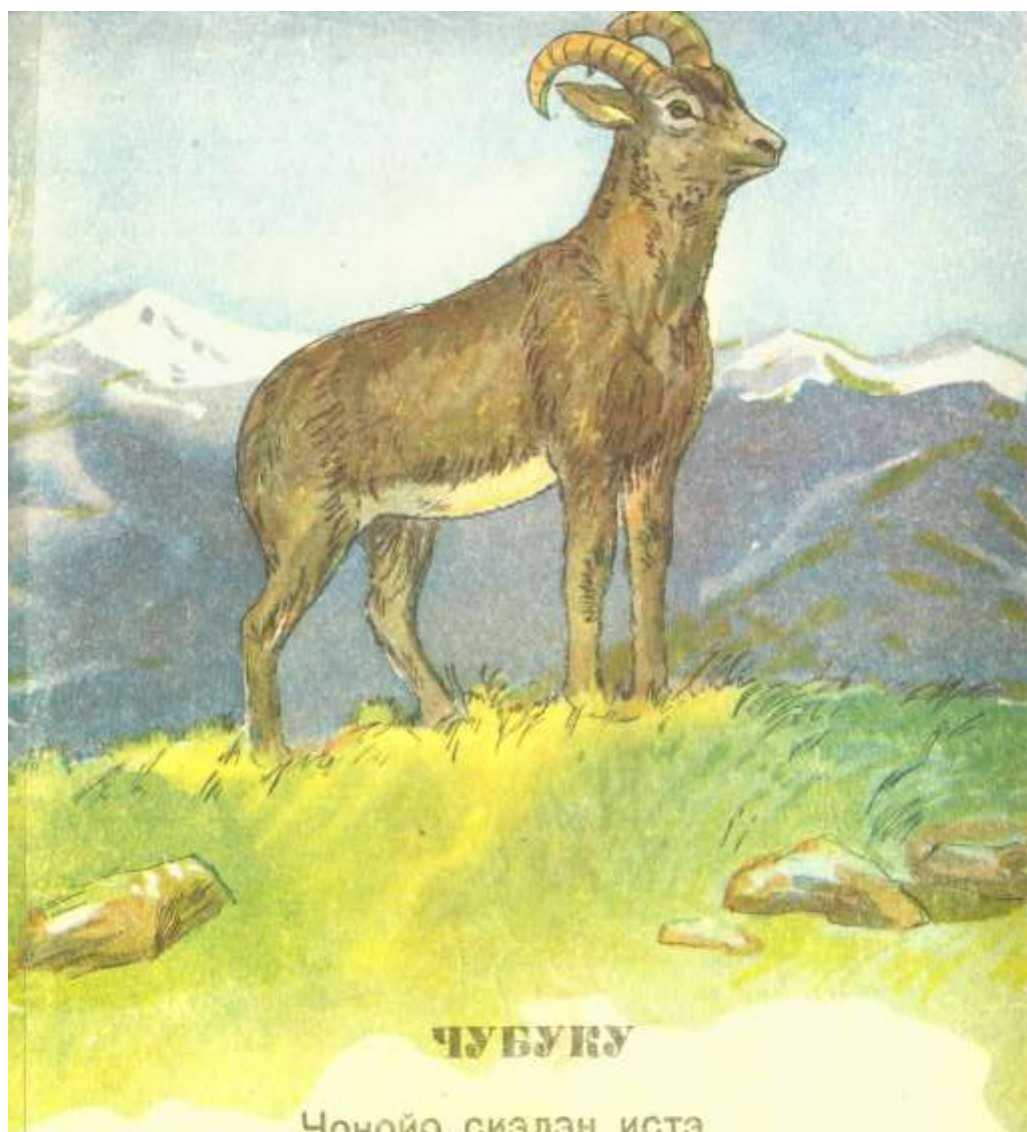
МОБОТОЙ

Туорах бурдугу уорааччы,
Туой дьонтон нуотааччы,
Туора-маары ойуолааччы,
Топпонко сылдыааччы,
Мултурус-илтирис ойор
Моботой бу олорор.

КНИС

Нэпсэлгэ-сэһэнгэ ниирбит
Нэрэ кыылбын—кииспин,
Киэн тайбабыт, кэтит сирбит
Нэрэмэс ниэргэлэбин.
Ныра-ныра да буолларбын
Ныыллартан аатырабын.

ЧУБУКУ

Чонойо сизлэн истэ
Чубуку үрдүк очуоска,
Чугурус гына түстэ,
Чуннуу, одуулуу турда.
Хайалар төбөлөрө
Кэрэтик көстөллөрө.

КЫРСА

Туундараба буурба түнэн
Тумарык, күдэн көтөр,
Буурбаны, тыалы көрсүнэ
Кырса сүүрэр-көтөр.
Кини онно күүдээхтэри
Итигэстиир түүннэри.

ҮРҮГ ЭБЭ

Синэ, сирэйэ быдан уһун
Көннөрү эһэтээбэр,
Дьүһүнэ үрүг, ааттаах ууһут.
Ууну таптыыр сирдээбэр.

ДЪАБАРА

Чахчы куотарын биллэбинэ
Чардырбаччы үрэр.
Оробун айабар кэллэбинэ
Ол-бу диэки көрөр.
Уоруйах, — ол иһин куттабас,
Ордуучаана чугас.
Нуруутун уоруон бабаран,
Ону-маны арбарар,
Оннук түөкүн — дьэбэрэ,
Аата да дьабара.

КҮТЭР

Нүөл таһыгар, обуруонна
Нүнү-түүнү эргиччи,
Ныратык да тохтообонко
Нэрдиргэччи нэрбээччи,
Нүлтүрүкү күтэр
Нуруук нэрдүүр, нүүтэр.

14 кат.

Эртюков-Инокентий Иларонович
161А ХЫЫЛЛАРА [Звери. Стихи для детей младшего школь-
ного возраста.] Якутск: Изд-во, 1970 г.
Художник Е. М. Шапошников
Редактор Гамфеев С. И. Худож. редактор Паршиков В. С.
Корректор А. И. Моисеева
Сдано в набор 23/V-1964 г. Подписано к печати 14/I-1970 г.
Бумага 70X108/16. Объем 1,0 печ. л. (усл. п. л. 1,4)
Уч.-изд. л. 1,72. Тираж 30.000 экз. Заказ 26-164. Цена 14 коп.
Якутское книжное издательство, г. Якутск, ул. Кирова, 11
Якутская республиканская типография им. Ю. Гагарина,
г. Якутск, ул. Кирова, 9